Sikkerhedsdatablad

NM Härdare 90

Erstatter dato: 24-11-2017

Revisionsdato: 09-12-2019
Version: 2.0.2

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: NM Härdare 90

Unik Formular Identifikation (UFI): 8N0T-68KH-1T2Q-Q37X

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser: Hærder til epoxy.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Leverandør

Firma:	Rockidan AS
Adresse:	Lundsbjerg Industrivej 31
Post nr.:	6200
By:	Aabenraa
E-mail:	mail@rockidan.dk
Telefon:	+45 74613366
Fax:	+45 74613629
Hjemmeside:	http://www.rockidan.dk

Producent

Firma:	Nils Malmgren AB
Adresse:	Box 2039
Post nr.:	442 02
By:	Ytterby
Land:	SVERIGE
E-mail:	info@nilsmalmgren.se
Telefon:	+46 (0)303-93610
Hjemmeside:	http://www.nilsmalmgren.se
Kontaktperson:	Navn: Jonny Augustsson, Telefon: +46 (0)303 93610, E-mail: jonny@nilsmalmgren.se

1.4. Nødtelefon

+46 (0)303 93610 (08.00-16.30)
82 12 12 12 (Giftlinjen).

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

CLP-klassificering: Acute Tox. 4;H302 Skin Corr. 1B;H314 Skin Sens. 1;H317 Aquatic Chronic 3;H412

Væsentligste skadevirkninger: Farlig ved indtagelse. Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader. Kan forårsage allergisk hudreaktion. Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

2.2. Mærkningselementer

Piktogrammer



Signalord: Fare

Indeholder

Stof: benzylalkohol; Poly(oxypropylen)diamin; 3-aminomethyl-3,5,5-trimethylcyclohexylamin; Trimetyl-1,6-hexandiamin;

H-sætninger

H302	Farlig ved indtagelse.
H314	Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.
H317	Kan forårsage allergisk hudreaktion.
H412	Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

P-sætninger

P260	Indånd ikke pulver/røg/gas/tåge/damp/spray.
P273	Undgå udledning til miljøet.
P280	Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.
P301+330+331	I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Skyl munden. Fremkald IKKE opkastning.
P303+361+353	VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilsmudset tøj tages straks af/fjernes. Skyl [eller brus] huden med vand.
P305+351+338	VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
P310	Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.
P405	Opbevares under lås.
P501	Indholdet/beholderen bortskaffes i overensstemmelse med lokale regler.

2.3. Andre farer

Ved sammenblanding af to komponenter skal sikkerhedsdatabladene for begge komponenter følges.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Stof	CAS nr./ EC nr./ REACH registreringsnr.	Koncentration	Bemærkninger	CLP-klassificering
benzylalkohol	100-51-6 202-859-9 01-2119492630-38	30 - 60%		Acute Tox. 4;H302 Eye Irrit. 2;H319 Acute Tox. 4;H332
3-aminomethyl-3,5,5-trimethylcyclohexylamin	2855-13-2 220-666-8	10 - 30%		Acute Tox. 4;H302 Skin Corr. 1B;H314 Skin Sens. 1A;H317 Eye Dam. 1;H318
Poly(oxypropylen)diamin	9046-10-0 618-561-0 01-2119557899-12-0000	10 - 30%		Skin Corr. 1C;H314 Eye Dam. 1;H318 Aquatic Chronic 2;H411
Trimetyl-1,6-hexandiamin	25513-64-8 247-063-2 01-2119560598-25	1 - 5%		Acute Tox. 4;H302 Skin Corr. 1A;H314 Skin Sens. 1;H317 Eye Dam. 1;H318

Se punkt 16 for ordlyd af H- / EUH-sætninger..

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding: Søg frisk luft. Søg læge ved åndedrætsbesvær.

Indtagelse: Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Fremkald ikke opkastning. Søg omgående læge.

Hudkontakt: Vask huden med vand og sæbe. Anvend ikke organiske opløsningsmidler. Forurenet tøj tages af og vaskes, før det bruges igen. Søg læge ved vedvarende ubehag.

Øjenkontakt: Spil øjet godt op, fjern eventuelle kontaktlinser og skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) og søg omgående læge. Fortsæt skylningen til lægen overtager behandlingen.

Generelt: Mulighed for øjenskylning skal forefindes på arbejdspladsen.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Hudkontakt kan give irritation og allergisk kontakteksem. Kan give alvorlige, eventuelt varige ætsningsskader på øjnene.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Spil øjet godt op, fjern eventuelle kontaktlinser og skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) og søg omgående læge. Fortsæt skylningen til lægen overtager behandlingen.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler: Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge.

Uegnede slukningsmidler: Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Ikke brandfarligt, men kan være brandnærende. Ved brand dannes farlige røggasser. Nitrøse gasser/ Kulmonoxid og kuldioxid.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Hvis der er risiko for udsættelse for dampe og røggasser, skal der bæres luftforsynet åndedrætsværn.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

For ikke-indsatspersonel: Hold uvedkommende borte! Afspær risikoområdet og forbyd adgang! Brug særligt arbejdstøj. Brug beskyttelsesbriller ved risiko for stænk i øjnene.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Spild må ikke udledes til kloak og/eller overfladevand. Kontakt myndighederne i forbindelse med forurening af jord og vandmiljø samt ved udslip til kloak.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Spild inddæmmes og opsamles med sand eller andet absorberende materiale og overføres til egnede affaldsbeholdere.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se sektion 8 for information om personlige værnemidler. Se sektion 7 for information om håndtering og opbevaring. Se sektion 13 for information om bortskaffelse.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Mulighed for øjenskylning skal forefindes på arbejdspladsen. Beholdere bør holdes lukket. Undgå kontakt med huden og øjnene. Alt arbejde skal foregå under effektiv ventilation. Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Undlad at spise, drikke eller ryge under arbejdet.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Bør opbevares i tæt tillukket originalemballage. Skal opbevares på et tørt, køligt og ventileret sted.

7.3. Særlige anvendelser

Polymeriserer sammen med del A under afgivelse af varme. Produktet er ætsende. Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdi: Indeholder ikke stoffer, som er underlagt rapporteringskrav

Retsgrundlag: Ingen kendte for blandingen.

8.2. Eksponeringskontrol

Personlige værnemidler, øje-/ansigtsbeskyttelse: Brug beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm. Øjenværn skal følge EN 166.

Personlige værnemidler, hudbeskyttelse: Brug særligt arbejdstøj.

Personlige værnemidler, håndbeskyttelse: Brug handsker. Materialetype: Nitrilgummi/ Butylgummi. Gennembrudstid: 3 timer. Test for gennembrudstiden (374-3) er foretaget ved 23 °C med en officiel gennembrudstid på 9 timer som resultat. I praksis bruges handsker imidlertid ved en højere temperatur (ca. 35 °C), hvilket betyder, at gennembrudstiden reduceres med ca. en faktor 3. Desuden udvides handskens elastiske materiale under brug, hvilket yderligere reducerer materialets tykkelse og dermed gennembrudstid. Anbefalet tykkelse på handskemateriale ≥ 0.4 mm. Valg af egnet handske beror på flere kvalitetskriterier end bare materiale. Disse kriterier varierer mellem de enkelte fabrikater.

Personlige værnemidler, åndedrætsværn: Brug luftforsynet åndedrætsværn ved høje koncentrationer. Brug åndedrætsværn med gasfilter A (brunt).

Øvrig information: Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Forurenet tøj tages af og vaskes, før det bruges igen.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Parameter	Værdi/enhed
Produktets tilstand	Væske
Farve	Lysegul
Lugt	Aminlugt
Opløselighed	Blandbart med følgende: Organiske opløsningsmidler.

Parameter	Værdi/enhed	Bemærkninger
Lugttærskel	Ingen data	
Smeltepunkt	Ingen data	
Frysepunkt	Ingen data	
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval	> 150 °C	760mmHg
Antændelighed (fast stof, luftart)	Ingen data	
Antændelsesgrænser	Ingen data	
Eksplosionsgrænser	Ingen data	
Flammepunkt	> 150 °C	
Selvantændelsestemperatur	> 150 °C	
Dekomponeringstemperatur	Ingen data	
pH i opløsning	Ingen data	
pH koncentrat	Ingen data	
Kinematisk viskositet	Ingen data	
Viskositet	0,6 Pas	25°C
Fordelingskoefficient n-oktanol/vand	Ingen data	

Damptryk	Ingen data	
Massefylde	1,02 g/cm³	20°C
Relativ massefylde	Ingen data	
Dampmassefylde	Ingen data	
Relativ massefylde (mættet luft)	Ingen data	
Partikelkarakterisering	Ingen data	

9.2. Andre oplysninger

Øvrig information: Opløselighed i vand: Uopløselig

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Kan give exoterm reaktion med epoxy.

10.4. Forhold, der skal undgås

Undgå kontakt med følgende: Oxidationsmidler/ Stærke syrer.

10.5. Materialer, der skal undgås

Organisk peroxid.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ved brand dannes farlige røggasser. Nitrøse gasser/ Kulmonoxid og kuldioxid.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om fareklasser som defineret i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akut toksicitet - indtagelse

benzylalkohol, cas-no 100-51-6

Organisme	Testtype	Eksponeringstid	Værdi	Konklusion	Testmetode	Kilde
Rotte	LD50		1230 mg/kg			

Poly(oxypropylen)diamin, cas-no 9046-10-0

Organisme	Testtype	Eksponeringstid	Værdi	Konklusion	Testmetode	Kilde
Rotte	LD50		2885,3 mg/kg			

3-aminomethyl-3,5,5-trimethylcyclohexylamin, cas-no 2855-13-2

Organisme	Testtype	Eksponeringstid	Værdi	Konklusion	Testmetode	Kilde
Rotte	LD50		1030 mg/kg			

Trimetyl-1,6-hexandiamin, cas-no 25513-64-8

Organisme	Testtype	Eksponeringstid	Værdi	Konklusion	Testmetode	Kilde
Rotte	LD50		910 mg/kg			

Farlig ved indtagelse. Risiko for ætsningsskade på slimhinder i mund, hals og spiserør.

Akut toksicitet - hud

Poly(oxypropylen)diamin, cas-no 9046-10-0

Organisme	Testtype	Eksponeringstid	Værdi	Konklusion	Testmetode	Kilde
Kanin	LD50		2979,7 mg/kg			

Hudkontakt kan forårsage svie, rødmet og ætsning. Ved langvarig eller gentagen kontakt er der risiko for eksem.

Akut toksicitet - indånding

benzylalkohol, cas-no 100-51-6

Organisme	Testtype	Eksponeringstid	Værdi	Konklusion	Testmetode	Kilde
Rotte	LC50 (støv/tåge)	4h	> 4,178mg/l			

Aminerne i hærderen har et meget lavt damptryk, men indånding af høje koncentrationer kan forårsage iritationer på slimhinder, ildebefindende samt hovedpine.

Hudætsning/-irritation: Produktet er ætsende.

Alvorlig øjenskade/-irritation: Øjenkontakt kan fremkalde dybe ætsninger, smerter, tåreflåd og kramper i øjenlågene. Risiko for alvorlig øjenskade med synstab.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering: Langvarig eller ofte gentagen kontakt kan forårsage allergisk eksem.

11.2. Oplysninger om andre farer

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

benzylalkohol, cas-no 100-51-6

Organisme	Arter	Eksponeringstid	Testtype	Værdi	Konklusion	Testmetode	Kilde
Krebsdyr	Daphnia magna	48h	EC50	230			
Alger	Pseudokirchneriella subcapitata	72h	IC50	770			
Fisk	Pimephales promelas	96h	LC50	460			

Poly(oxypropylen)diamin, cas-no 9046-10-0

Organisme	Arter	Eksponeringstid	Testtype	Værdi	Konklusion	Testmetode	Kilde
Fisk		96h	LC50	772,14			
Fisk		96h	EC50	> 15			
Krebsdyr	Daphnia magna	48h	EC50	418,34			

3-aminomethyl-3,5,5-trimethylcyclohexylamin, cas-no 2855-13-2

Organisme	Arter	Eksponeringstid	Testtype	Værdi	Konklusion	Testmetode	Kilde
Krebsdyr		24h	EC50	44 mg/l			
Alger		72h	EC50	37 mg/l			

Trimetyl-1,6-hexandiamin, cas-no 25513-64-8

Organisme	Arter	Eksponeringstid	Testtype	Værdi	Konklusion	Testmetode	Kilde
Krebsdyr	Daphnia magna	24h	EC50	31,5 mg/l			
Alger	Scenedesmus subspicatus	72h	ErC50	43,5 mg/l			
Fisk	Leuciscus idus	48h	LC50	174 mg/l			

Der foreligger ingen resultater fra økotoksikologiske afprøvninger af produktet. Den i øvrigt angivne økotoksikologiske information dækker de komponenter, der indgår i produktet.

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Ikke let nedbrydelig.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

benzylalkohol, cas-no 100-51-6

Organisme	Arter	Eksponeringstid	Testtype	Værdi	Konklusion	Testmetode	Kilde
Log Pow				1,05			

Poly(oxypropylen)diamin, cas-no 9046-10-0

Organisme	Arter	Eksponeringstid	Testtype	Værdi	Konklusion	Testmetode	Kilde
			Log Pow	1,34			

12.4. Mobilitet i jord

Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ikke relevant

12.6. Hormonforstyrrende egenskaber

12.7. Andre negative virkninger

Kan ændre vandets pH. Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Det uafhærdede produkt er omfattet af lovgivningen om farligt affald.

Behandlingsmetoder: Kan destrueres ved iblanding af modsvarende mængde epoxyharpiks.

Forurenet emballage: Sorteres i henhold til myndighedernes anbefaling og gældende lovgivning.den tømte emballage oprejst. Vent til emballagen er drypfri. Anvend om nødvendig værktøj til at tømme emballagen. Sorter plastemballage med aftaget skruelåg som ANDEN PLASTEMBALLAGE og metalemballage med aftaget låg som ANDEN METALEMBALLAGE.

Affaldskategorier: 08 01 11* Maling- og lakaffald indeholdende halogenerede opløsningsmidler eller andre farlige stoffer
15 01 10* Emballage, som indeholder rester af eller er forurenet med farlige stoffer

PUNKT 14: Transportoplysninger

Landtransport (ADR/RID)

14.1. UN-nummer eller ID-nummer:	3267	**14.4. Emballagegruppe:**	III
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name):	ÆTSENDE BASISK ORGANISK VÆSKE, N.O.S. (3-aminomethyl-3,5,5-trimethylcyclohexylamin)	**14.5. Miljøfarer:**	Produktet skal ikke mærkes som miljøfarligt (symbol: fisk og træ).
14.3. Transportfareklasse(r):	8		
Fareetiket(ter):	8		
Farenummer:	80	**Tunnel restriktionskode:**	E

Transport via indre vandveje (ADN)

14.1. UN-nummer eller ID-nummer:	3267	**14.4. Emballagegruppe:**	III
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name):	CORROSIVE LIQUID, BASIC, ORGANIC, N.O.S. (3-aminomethyl-3,5,5-trimethylcyclohexylamine)	**14.5. Miljøfarer:**	Produktet skal ikke mærkes som miljøfarligt (symbol: fisk og træ).
14.3. Transportfareklasse(r):	8		
Fareetiket(ter):	8		
Transport i tankskibe:			

Søtransport (IMDG)

14.1. UN-nummer eller ID-nummer:	3267	**14.4. Emballagegruppe:**	III
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name):	CORROSIVE LIQUID, BASIC, ORGANIC, N.O.S. (3-aminomethyl-3,5,5-trimethylcyclohexylamine)	**14.5. Miljøfarer:**	Produktet er ikke Marine Pollutant (MP).
14.3. Transportfareklasse(r):	8	**Navne på miljøfarlige stoffer:**	
Fareetiket(ter):	8		
EmS:	F-A, S-B	**IMDG Code segregation group:**	Segr. grp. 18 - Alkalis (SGG18)

Lufttransport (ICAO-TI/IATA-DGR)

14.1. UN-nummer eller ID-nummer:	3267	**14.4. Emballagegruppe:**	III
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name):	CORROSIVE LIQUID, BASIC, ORGANIC, N.O.S. (3-aminomethyl-3,5,5-trimethylcyclohexylamine)	**14.5. Miljøfarer:**	Produktet er ikke Marine Pollutant (MP).
14.3. Transportfareklasse(r):	8		
Fareetiket(ter):	8		

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

14.7. Bulktransport til søs i henhold til IMO-instrumenter

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

PR-nr.: 4259440

Kodenummer: (1993): 00-5

Særlige bestemmelser: Produktet er klassificeret og etiketteret i overensstemmelse direktiv 1272/2008 med efterfølgende ændringer.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

PUNKT 16: Andre oplysninger

Versionshistorik og ændringsangivelser

Version	Revisionsdato	Ansvarlig	Ændringer
2.0.2	09-12-2019	Nils Malmgren AB	Pt 2, 3, 11

Forkortelser: ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)IMDG: International Maritime Code for Dangerous GoodsIATA: International Air Transport AssociationIATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the

"International Air Transport Association" (IATA)ICAO: International Civil Aviation OrganizationICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO)GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of ChemicalsEINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical SubstancesCAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)LC50: Lethal concentration, 50 percentLD50: Lethal dose, 50 percent

Øvrig information: Dette produkt skal lagres, håndteres og anvendes i overensstemmelse med god industrihygiejne og gældende foreskrifter og love. Informationen er baseret på den nuværende viden og formålet er alene at beskrive produktet med hensyn til produktsikkerhed (håndteringsråd, miljø- og helserisici osv). Informationen skal ikke tolkes som nogen garanti for specifikke egenskaber.

Anbefalet uddannelse: Må ikke anvendes erhvervsmæssigt af unge under 18 år, jævnfør Arbejdsministeriets bekendtgørelse om unges farlige arbejde. Produktet er omfattet af arbejdstilsynets regler for arbejde med epoxyharpikser og isocyanater, se bek.nr. 292 af 26. april 2001 bilag III. Dette indebærer bl.a. at sprøjtning kun må kun ske i lukkede systemer, sprøjtebokse eller -kabiner, samt, efter forudgående anmeldelse til Arbejdstilsynet, på visse 'store konstruktioner' jfr. ovennævnte bilags pkt. 4.2.4 til 4.2.11. Desuden må arbejdet må kun udføres af personer, der har gennemgået den særlige uddannelse for arbejde med polyurethan - og epoxyprodukter. Personer, der har eksem, epoxyallergi eller lider af kraftig håndsved må ikke arbejde med epoxyholdige produkter.

Klassificeringsmetode: Beregning på baggrund af farerne for de kendte bestanddele.

Liste med relevante H-sætninger

H302	Farlig ved indtagelse.
H314	Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.
H317	Kan forårsage allergisk hudreaktion.
H318	Forårsager alvorlig øjenskade.
H319	Forårsager alvorlig øjenirritation.
H332	Farlig ved indånding.
H411	Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.
H412	Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

SDS er udarbejdet af

Firma:	Nils Malmgren AB, Miljöavdelningen
Land:	SVERIGE

Dokumentsprog: DK